

Συμπληρώνονται 74 χρόνια από το πρωί της 28ης Οκτωβρίου 1940, όταν ήχησαν οι σειρήνες και οι καμπάνες του πολέμου. Όλοι οι Έλληνες, χωρίς καμιά άλλη σκέψη, υπάκουσαν στο εθνικό προσκλητήριο, πήραν το όπλο και έτρεξαν στις χιονισμένες κορφές της Πίνδου για να υπερασπιστούν την Πατρίδα και να πεθάνουν με τιμή.

Σ' αυτή την προσπάθεια, όπως λέει στο Αθηναϊκό Πρακτορείο ο δρ Ιστορίας και πρόεδρος του Φιλολογικού Ιστορικού Λογοτεχνικού Συνδέσμου Τρικάλων Θεόδωρος Νημάς, μεγάλη ήταν και η συμβολή των Θεσσαλών και ιδιαίτερα των στρατευμένων παιδιών της περιοχής Τρικάλων, τα οποία, μέσα από τις γραμμές του 5ου και του 51ου Συνταγμάτων Πεζικού, αντιμετώπισαν από τους πρώτους τον εισβολέα και εν συνεχεία, στα βουνά της Ηπείρου και της Αλβανίας, έγραψαν μοναδικές σελίδες δόξας.

Πρέπει να γνωρίζουν οι νεότεροι, εξηγεί ο κ. Νημάς, ότι το Απόσπασμα Δαβάκη αρχικά και Κετσέα αργότερα, το οποίο ανέκοψε την ιταλική προέλαση στα βουνά της Πίνδου, αποτελείτο -κατά βάση- από το 51ο Σύνταγμα Πεζικού Τρικάλων, ενώ το 5ο Σύνταγμα Πεζικού Τρικάλων μπήκε πρώτο στην Αλβανία και ελευθέρωσε το χωριό Λεσκοβίκι.

Αργότερα, δε, έγραψε λαμπρές σελίδες δόξας.

Μία από αυτές τις λαμπρές σελίδες είναι και η **"Τιτανομαχία του Υψώματος 731", κατά την οποία οι Τρικαλινοί και Καρδιτσιώτες μαχητές του 5ου Συντάγματος Πεζικού Τρικάλων απέκρουσαν την σφοδρή Εαρινή Ιταλική Επίθεση** (9-13 Μαρτίου 1941) και ταπείνωσαν τον Μουσολίνι, που παρακολουθούσε από κοντά την πολυήμερη μάχη. "Δυστυχώς, αυτή η μάχη δεν έχει αξιολογηθεί ακόμα όπως θα έπρεπε, και η επίσημη Πολιτεία μέχρι σήμερα δεν την έχει προβάλει με αποτέλεσμα όλοι σχεδόν να την αγνοούμε" λέει ο κ. Νημάς.

Τι έγινε στο Ύψωμα 731; Σύμφωνα με τον κ. Νημά, οι Έλληνες, από τον χειμώνα, κατείχαν το ύψωμα αυτό που δέσποζε στα στενά της Κλεισούρας και έφραζε τον δρόμο των Ιταλών για την Ελλάδα. Ο Μουσολίνι, που ήθελε να νικήσει χωρίς τη βοήθεια των Γερμανών, επί έναν μήνα ετοίμαζε μια φοβερή επίθεση εναντίον των Ελλήνων. Είναι η γνωστή Εαρινή Επίθεση, η οποία άρχισε στις 6 το πρωί της 9ης Μαρτίου 1941 και το κύριο βάρος της εκδηλώθηκε στο Ύψωμα 731 και τα διπλανά 717 και Μπρέγκου Ράπιτ, τα οποία υπεράσπιζε κυρίως το 5ο Σύνταγμα Πεζικού Τρικάλων.

Ξαφνικά, όπως αναφέρει ο κ. Νημάς, όλος ο τομέας της Ι Μεραρχίας **συγκλονίστηκε από ορυμαγδό εκρήξεων βλημάτων πυροβολικού**

παντός διαμετρήματος και βαρέων όλμων. Τετρακόσια κανόνια έβαλαν επί 2,5 ώρες στο κεντρικό μέτωπο. Πάνω στις ελληνικές θέσεις έπεσαν κάπου 100.000 βλήματα. Με το ξημέρωμα προστέθηκαν και 190 βομβαρδιστικά αεροπλάνα. Το έδαφος ανασκάφτηκε και όλα τα δέντρα του υψώματος κατακόπηκαν. Στις 9 ακριβώς, ο διοικητής του II/5 τάγματος Δημήτριος Κασλός εξέδωσε προς τους διοικητές των λόχων του της εξής διαταγή:

"Επί των κατεχομένων θέσεων θα αμυνθώ μεν μέχρι εσχάτων. Ουδείς θα κινηθή προς τα οπίσω. Εμψυχώσατε άνδρας σας και τονώσατε το ηθικόν των. Προμηνύεται λυσσώδης επίθεσις του εχθρού, η οποία όπως δήποτε θα αποκρουσθή και θα συντριβή. Τηρήσατέ με ενήμερον τακτικής καταστάσεως. Επαναλαμβάνω, τότε μόνον θα διέλθω ο εχθρός εκ της τοποθεσίας μας, όταν αποθάνωμεν άπαντες επί των θέσεών μας".

Και πράγματι, την ίδια στιγμή -συνεχίζει ο ερευνητής- άρχισε η κανονική επίθεση του Ιταλικού Πεζικού κατά του υψώματος, με τη βεβαιότητα ότι πάνω σ' αυτό δεν έμεινε ψυχή. Γελάστηκαν, όμως, οικτρά. Με την άρση των ιταλικών πυρών πυροβολικού, τους επιτιθέμενους Ιταλούς περιέβαλε το Ελληνικό Πυροβολικό και τους αποδεκάτισε.

Όμως, παρά τις μεγάλες απώλειες, οι Ιταλοί διέρχονται τον φραγμό και προχωρούν. Και τότε έγινε κάτι το συγκλονιστικό. **Μέσα από τα χώματα, τις πέτρες, τα διαλυμένα συρματοπλέγματα, τους ξεκοιλιασμένους γαιόσακους, αναδεύτηκαν ανθρώπινα όντα.**

Ήταν οι Τρικαλινοί υπερασπιστές του υψώματος, οι οποίοι, όσοι επέζησαν από τον ανηλεή βομβαρδισμό -εξηγεί ο κ. Νημάς- ανασηκώθηκαν, έσφιξαν το όπλο, σημάδεψαν και έριξαν στο ψαχνό.

"Τα ελληνικά πολυβόλα γάζωσαν τις πλαγιές. Οι Ιταλοί αιφνιδιάστηκαν και κατηλώθηκαν. Τότε οι Έλληνες βγήκαν απ' τα χαρακώματα και με εφ' όπλου λόγχη

και την κραυγή «αέρα» αντεπιτέθηκαν και καταδίωξαν τον εχθρό προκαλώντας του πολλές απώλειες. Το ίδιο σκηνικό επαναλήφθηκε άλλες δυο φορές την ίδια ημέρα και 4-5 φορές ημερησίως για δυο εβδομάδες με νικητές πάντα τους Έλληνες. Ως τις 13 Μαρτίου το Ύψωμα 731 υπεράσπιζαν οι Τρικαλινοί. Μετά αντικαταστάθηκαν από το 19ο Σ.Π. Σερρών, το οποίο έδειξε τον ίδιο ηρωισμό και κράτησε απόρρητα τα στενά. Ο Μουσολίνι ταπεινωμένος γύρισε στην Ιταλία. Το τίμημα όμως ήταν βαρύ για το 5ο Σύνταγμα: Αξιωματικοί: νεκροί 6, τραυματίες 8, εξαφανισθέντες 1. Οπλίτες: νεκροί 119, τραυματίες 425, εξαφανισθέντες 27. Συνολικά στον Πόλεμο του 1940-41 οι Τρικαλινοί αξιωματικοί και οπλίτες νεκροί είναι περίπου 450 και λίγο περισσότεροι οι Καρδιτσιώτες" σημειώνει ο ερευνητής.

Αξίζει να σημειώσουμε, επισημαίνει ο κ. Νημάς, ότι όταν κάποια ημέρα οι Ιταλοί ζήτησαν εκχειρίδια για να θάψουν τους πολυάριθμους νεκρούς του, οι Έλληνες αξίωσαν να γραφεί στο σχετικό πρωτόκολλο πως αυτή συμφωνείται κατόπιν αιτήσεως της Ιταλίας, πράγμα βεβαίως που εκείνοι δεν δέχτηκαν.

"Την Τιτανομαχία στο Ύψωμα 731, οι στρατιωτικοί ηγήτορες την χαρακτήρισαν ισάξια ή και ανώτερη του Μαραθώνα και των Θερμοπυλών, γιατί στον Μαραθώνα έγινε μία μάχη, ενώ εδώ πολλές* στις Θερμοπύλες ο εχθρός πέρασε, ενώ εδώ όχι" επισημαίνει ο ερευνητής και προσθέτει:

"Το έπος αυτό δεν το δημιούργησαν υπεράνθρωποι, αλλά απλοί άνθρωποι σαν κι εμάς, άνθρωποι που αγαπούσαν τη ζωή και την ειρήνη. Ήταν οι πατεράδες και οι παππούδες μας και πολλοί ίσως βρίσκονται ανάμεσά μας χωρίς να τυγχάνουν του οφειλόμενου σεβασμού και των αναλόγων τιμών. Οι ίδιοι, αργότερα, έγραψαν το νέο έπος της Εθνικής Αντιστάσεως. Κάποιοι από αυτούς, όμως, λόγω των μετέπειτα γεγονότων παραμερίστηκαν, αγνοήθηκαν ή ακόμα και διώχτηκαν άδικα. Η δικαίωσή τους όμως, έστω και αργά, ήρθε".

OnAlert